

hartowanego we wszystkich klęskach życiowych człowieka, każdy z nich piastuje jakieś swoje marzenie o pracy pokojowej w zawodzie swoim dla ojczyzny, o pracy, która czeka tylko na okres pokojowego budownictwa. Wojna, którą przeżywają i w której biorą udział, nie demoralizuje ich, ani nie wypacza, lecz scala i hartuje.

Gorbatow w tak dyskretny sposób na tle zamętu, jaki wskutek wojny domowej i interwencji cudzoziemskiej panował w Związku Radzieckim w pierwszych latach po Rewolucji, wskazuje na perspektywy rozwojowe społeczeństwa radzieckiego, które pod wodzą Lenina i Stalina dokonało niewiarygodnego wysiłku w pracy nad odbudową zniszczonego kraju i stworzenia zrębów ustrojowych pierwszego państwa socjalistycznego na świecie.

W odmalowaniu tej gromadki komsomolców autor uniknął schematu i szablonu, wyposażając każdą jednostkę w cechy indywidualne, które mimo wspólnego dla wszystkich podłoża, nie pozwalają jej się zatracić w gromadce rówieśników.

W chwili, gdy olbrzymie rzesze młodzieży robotniczej w Polsce Ludowej znalazły dostęp do nauki i wolnego wyboru pracy zawodowej, ten obraz zmagania i ciężkiej próby, przez którą przeszła młodzież robotnicza w Związku Radzieckim, może i powinien wpłynąć zapładniająco na hart i wolę młodzieży polskiej. Wspiera się ona już na bohaterstwie, poświęceniu i ofiarnej pracy tego pokolenia „ojców” i może torować sobie drogę w życiu już bez takiego straszliwego wysiłku, jakiego wymagała Rewolucja od ówczesnego pokolenia młodzieży.

Sztuka Gorbatowa odnawia w naszej pamięci zacierającą się w oczach współczesnej młodzieży kartę historii, która nie powinna ulec zapomnieniu.

68/12

PAŃSTWOWY TEATR DOLNOŚLĄSKI
W JELENIEJ GÓRZE

Dyrektor:
ANTONI BILICZAK

Kierownik artystyczny:
ZUZANNA ŁOZIŃSKA

BORYS GORBATOW
MŁODOŚĆ OJCÓW

Sztuka w 7 obrazach z prologiem i epilogiem

Przekład: Mariana Niewiarowskiego

Państwowego Teatru Dolnośląskiego

w Jeleniej Górze

Nr 126
Zaiks
59

Premiera 20 listopada 1953 roku

Cena zł 0.70

— 2 —
O S O B Y :

- Natasza Loginowa — uczennica,
komsomolka . . . . . — Janina Skalacka
- Mikołaj Sergiejewicz Loginow,
ojciec Nataszy . . . . . — Edward Łada
Stefan	} Komsomolcy i komsomolki z 1918 — 1920 r.	— Edward Łada
Antoni		— Wirgiliusz Gryń
Oczkař		— Jan Borkowski
Dasza		— Stanisław Szymczyk
Fiedia		— Janina Krokowska
Marusia		— Michał Hajduk
Jefimczyk		— Maria Fiasecka
		— Karol Obidniak
- Madame Okruch,
gospodyni kupcowej Raspopowej — Iza Rutkowska
— Emilia Ziółkowska
- Iwan Jegorowicz Szoroch, dowodzący
grupą żołnierzy Armii Czerwonej — Władysław Lason
- Baryba, piekarz . . . . . — Stanisław Tubielewicz

Osoby prologu:

- Stefan Riabinin,
pułkownik Armii Czerwonej . . . — Wirgiliusz Gryń
- Wasia Sieliwanow,
adiutant Riabinina . . . . . — Klemens Myczkowski
- Nadia, komsomolka . . . . . — Zofia Bojanowska
- Helena, komsomolka . . . . . — Janina Skalacka

Akcja sztuki toczy się w latach 1918—1920.

Prolog i epilog w r. 1942.

Inscenizacja i reżyseria: Scenografia:
Tadeusz Żuchniewski Teodor Gladysz

Asystent reżysera: Janina Skalacka

Kierownictwo literackie: Jan Nepomucen Miller

Początek przedstawienia punktualnie o godz. 19.30

Koniec przedstawienia o godz. 21.30

Autor „Młodości ojców” — Borys Gorbatow, urodzony w 1908 r. nad Donem, należy do pokolenia, wychowanego już w czasach władzy radzieckiej. Kształcił się zrazu w rzemiośle, w następstwie przeszedł do dziennikarstwa i pracy literackiej. Wyszedł z kręgów młodzieży komsomolskiej: jej życie i proces kształtowania się psychiki tej młodzieży staje się głównym tematem jego utworów.

Pierwsza jego powieść „Komórka” (z roku 1928) przedstawia życie robotników — komsomolców. W roku 1930 w piśmie „Prawda” wydrukowano szereg szkiców Gorbatowa o budownictwie socjalistycznym. W roku 1933 wydaje powieść p. t. „Moje pokolenie”. Jest to pełna liryzmu opowieść o młodzieży robotniczej, która pierwszy chrzest ognia i hartu życiowego przeżywa w czasach wojny domowej. Jest to zarazem ten sam temat, który w ostatnich latach powojennych Gorbatow rozwinię w wystawianym obecnie przez nas dramacie o „Młodości ojców”.

W roku 1943 wydaje powieść „Niepokonani”; przedstawia w niej szarego człowieka radzieckiego, który w warunkach okupacji hitlerowskiej w okręgu dońskim — ujawnia nieugiętą wolę i poświęca wszystko na rzecz walki i zwycięstwa nad wrogiem. Powieść ta otrzymała nagrodę im. Stałina, przełożono ją na 26 obcych języków.

„Młodość ojców” to sztuka, która przedstawia narodziny ruchu komsomolskiego w pierwszym roku po zwycięstwie Rewolucji Październikowej. Sztuka jest ujęta w kunsztowne ramy „Prologu” i „Epilogu”, które malują sytuację na froncie z na-

cierającymi w roku 1942 na Związek Radziecki hitlerowcami. Pokolenie „ojców” zajmuje teraz naczelne stanowiska w armii, broniącej kraju przed najeźdźcą. O wartości moralnej i bojowej tego pokolenia mówi nam droga jego rozwoju i kształtowania się w ogniu wojny domowej, zobrazowana w spiętych kłamrą wspomnienia środkowych obrazach sztuki.

Gorbatow maluje pełne grozy chwile roku 1918 na tle ofensywy białogwardyjskich generałów Kołczaka, Denikina, Wrangla — chrzest moralny i bojowy tej młodzieży robotniczej, która całą duszą przyłgnęła do rewolucji, wierząc, że „ruszy z posad bryłę świata”. Młodzież ta rekrutuje się przeważnie ze środowiska robotniczego, każdy ma za sobą jakieś straszliwe lub tragiczne wspomnienie, przeżycie, które wstrząsnęło nim na tyle, że szuka oparcia dla siebie w tym „związku ludzi śmiałych”, jakim jest Komsomol. Garną się tu jednak również ideowe jednostki z młodzieży inteligentkiej jak Natasza, która porzuca dom rodzinny i ojca, by życie poświęcić dla sprawy rewolucji.

W obliczu zbliżającego się niebezpieczeństwa i wojny ta świeżo zawiązana komuna młodzieży komsomolskiej okazuje całą swą prężność i maksymalny aktywizm zarówno obywatelski jak i w walce na froncie.

Nieustalone zrazu poglądy i opinie nabierają wyrazistości. Dobra wola przyobleka się w formę realnego wysiłku i poświęcenia bez granic. Pod wpływem partii, która wobec tej luźnej i chaotycznej grupy młodzieży odgrywa rolę wytrawnego i wyrozumiałego pedagoga, gromadka komsomolców wyrasta na bohaterów, którym poszczycić się może zarówno partia jak i ojczyzna. Każdy niemal z tej gromadki wyrostków, na których barki spadają zadania zbyt trudne nawet dla za-